

MOTTATT

26 AUG 2011

Samferdselsdepartementet
Postboks 8010 Dep
0030 OSLO

Postboks 7113 St. Olavs plass
NO-0130 Oslo

Att.:

Besøksadresse:
Karl Johans gate 41 B, Oslo
Telefon: 22 99 59 00
Telefaks: 22 99 59 03
post@sjt.no
www.sjt.no

Saksbehandler: Tor S. Mehus, 22 99 59 81
Vår ref.: 11/956-2 FELLES-008, FELLES-31
Deres ref.: 11/1060
Dato: 24.08.2011

Høring - forslag til politiregisterforskriften

Vi viser til brev av 16. juni 2011 fra Samferdselsdepartementet vedlagt høringsbrev av 15. juni 2011 fra Justisdepartementet om forslag til politiregisterforskriften.

Justisdepartementet gjør i høringsbrevet oppmerksom på at de i høringsnotatet særskilt henvender seg til Samferdselsdepartementet i punkt 6.7.2.3. Statens jernbanetilsyn har ingen merknader til dette punktet.

Offentlige og private arbeidsgivere og andre som har erfaring med vandelskontroll i forbindelse med ansettelser eller utstedelse av bevillinger inviteres i merknadene til § 37-2 i punkt 6.5.11 i høringsnotatet til å gi tilbakemelding om rutiner for oppbevaring og makulering av politiattester.

Jernbaneforetak som skal trafikkere det nasjonale jernbanenettet må ha lisens etter jernbaneforskriften kapittel 5. I forskriftens § 5-3 første ledd stilles det krav til at eier av jernbaneforetak må ha godandel og ikke være slått konkurs. Er eieren en juridisk person må daglig leder oppfylle kravene. Det kan i tillegg stilles krav til at andre personer i ledelsen må oppfylle disse kravene. For å dokumentere at kravene til vandel er oppfylt, må det fremlegges politiattest, jf. jernbaneforskriften § 5-3 tredje ledd. Bestemmelsen gjennomfører direktiv 95/18/EF artikkel 6 i norsk rett. For jernbanevirksomheter utenfor det nasjonale jernbanenettet kreves det tillatelse til å drive jernbanevirksomhet, og det stilles tilsvarende krav til vandel og politiattest i tillatelsesforskriften § 3-3.

For Statens jernbanetilsyn er politiattestene viktige for å dokumentere helheten i de sakene de inngår i. Tilsynet journalfører og arkiverer derfor de mottatte politiattestene i henhold til bestemmelsene i arkivforskriften § 2-6 på lik linje med andre dokumenter som regnes som saksdokumenter for virksomheten. Dette innebærer at attestene først vil tilintetgjøres ved en eventuell kassasjon. Om en slik praksis er uholdbar, som Justisdepartementet antyder i høringsnotatet, bør dette gå klart frem av selve forskriftsbestemmelsen eller av kommentarer til denne. Bestemmelsen bør altså etter tilsynets mening utformes klarere med henblikk på når politiattestene skal tilintetgjøres.

Formålet med politiregisterloven og forskriften er å bidra til effektiv løsning av politiets og påtalemyndighetens oppgaver, beskyttelse av personvernet og forutberegnelighet for den enkelte ved behandling av opplysninger. Blant offentlige forvaltningsorgan og private aktører hvis virksomhet faller utenfor politiregisterlovens og forskriftens virkeområde er innholdet i loven og forskriften lite kjent. Det bør derfor vurderes å ta bestemmelsene i kapittel 37 om bekjentgjøring av kravet om politiattest og om oppbevaring av politiattest hos mottakeren inn i annet relevant regelverk, som personopplysningsforskriften og arkivforskriften.

Statens jernbanetilsyn kjenner ikke til hvilke rutiner de ulike jernbanevirksomhetene har for oppbevaring og makulering av politiattester.

Med hilsen

Trine Corneliusen

Avdelingsdirektør

Samferdselsdepartementet
Postboks 8010 Dep
0030 OSLO

Vår saksbehandler:
Christin Øines

Vår referanse:
201102991-6/008/COI

Vår dato:
1. september
2011

Telefon direkte:
98261687

Deres referanse:
11/1060- KJN

Deres dato:

MOTTATT

- 6 SEPT 2011

Høring – Forslag til ny politiregisterforskrift

Det vises til Justisdepartementets høringsbrev datert 15. juni 2011 vedrørende forslag til ny politiregisterforskrift.

Luftfartstilsynets kommentarer til nevnte høring sendes til Samferdselsdepartementet jf. departementets oversendelsesbrev datert 16. juni med frist for kommentarer 2. september 2011.

Politiregisterforskriften er i all hovedsak rettet mot politi- og påtalemyndighet og skal bidra til en effektiv løsning av disses oppgaver, samt beskyttelse av personvernet og forutberegnelighet for den enkelte ved behandlingen av opplysninger, jfr. forslaget formålsbestemmelse § 1-1.

Justisdepartementet ber imidlertid, etater som har erfaring med vandelskontroll, om tilbakemelding på rutiner, herunder oppbevaring av politiattester og makulering av disse.

Luftfartstilsynet foretar vandelskontroll i tre typetilfeller. Det ene er i forbindelse med forhåndsvurdering og utstedelse av enkelte luftfartssertifikater. Det andre er av personer før tiltredelse i enkelte sentrale stillinger innen luftfarten, for eksempel i forbindelse med godkjenning av daglig leder/accountable manager i lisensierte flyselskap. Det foretas også vandelskontroll i forbindelse med bakgrunnssjekk av personer som bl.a. skal gis adgang til sikkerhetsbegrenset område av en lufthavn. I disse tilfellene er vandelskontrollen ett av tre elementer som inngår i bakgrunnssjekken. Det er på dette området Luftfartstilsynet har størst befatning med politiattester, da massen av søknader ligger en plass mellom 9-15.000 per år, omlag 8000 til nå i år. Det skal presiseres at ikke alle søknadene innebærer vandelsvurdering basert på norsk politiattest. Dette da enkelte søkere er bosatt i utlandet, eller har kort botid i Norge (mindre enn 6 måneder). Majoriteten av søkermassen må imidlertid ha norsk politiattest. Luftfartstilsynets svar baseres på praksis omkring søknader vedrørende bakgrunnssjekk.

I tilknytning til ovennevnte har Luftfartstilsynet enkelte kommentarer til forslaget del 8, Vandelskontroll og akkreditering, spesielt forslaget § 37-2, Oppbevaring av politiattest hos mottakeren. Justisdepartementet ber i forbindelse med denne bestemmelsen om høringsinstansenes synspunkter, herunder særlig om bestemmelsen bør utformes klarere med henblikk på når politiattesten skal tilintetgjøres. Videre ønskes det, som nevnt innledningsvis, tilbakemelding på hvordan oppbevaring og makulering av tidligere fremlagte politiattester praktiseres, jf. høringsnotatets s. 53.

I forslaget til § 37-2 vedrørende tilintetgjøring, fremgår det at "Politiattesten skal oppbevares utilgjengelig for uvedkommende. Politiattesten skal ikke oppbevares lenger enn det som er nødvendig for formålet av politiattesten. Politiattest som ikke lenger er nødvendig for formålet skal tilintetgjøres".

Luftfartstilsynet arkiverer ikke mottatte politiattester i henhold til arkivloven. De lagres heller ikke elektronisk på noen måte. Politiattestene overleveres direkte til saksbehandler. Det gjøres imidlertid en anmerkning i aktuelt saksbehandlingssystem om at politiattest er mottatt og eventuelt hvilket politidistrikt som har utstedt denne. Politiattestene oppbevares nedlåst i skuff og/eller inne på låst kontor.

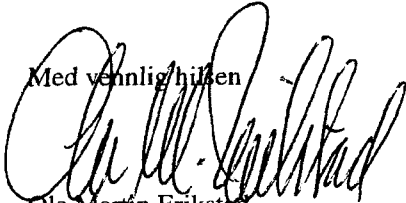
Ved behandling av søknader som innebærer vurdering av innholdet på en politiattest, må det i all hovedsak skilles mellom innvilgede søknader og søknader som resulterer i avslag.

Ved søknader som innvilges, fremgår Luftfartstilsynets vurdering av innholdet på politiattesten ikke av vedtaket. Politiattester i tilknytning til disse sakene, makuleres i all hovedsak fortløpende. Det kan tenkes tilfeller der attestene blir liggende en tid før makulering, bl.a. grunnet stor saksmengde på det aktuelle området, stort sett ved søknad om bakgrunnsjekk.

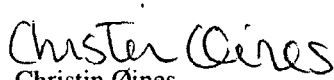
Ved behandling av søknader om bakgrunnsjekk som resulterer i avslag, er Luftfartstilsynets praksis litt annerledes. Disse politiattestene oppbevares i noe lengre tid, da de kan resultere i klagesaker, herunder oversendelse og behandling av saken hos Samferdselsdepartementet. I Luftfartstilsynets avslagsvedtak, fremgår av avslaget de straffbare forhold på politiattesten som avslaget bygger på. Dette da disse opplysningene er de faktiske forhold som i all hovedsak danner grunnlag for avslag, jf. forskrift 1. mars 2011 nr. 214 om forebygging av anslag mot sikkerheten i luftfarten mv. bl.a. § 42. Vedtakene arkiveres i henhold til arkivlovgivningen.

Det fremgår av Justisdepartementets høringsnotat (s. 52) at "Hensett at det ikke er politiattesten (dokumentet) som sådan, men opplysningene på attesten som skal tilintetgjøres er det heller ikke til hjelp at opplysningene overføres til et annet dokument – for så å tilintetgjøre politiattesten". Uttalelsen står i tilknytning til et eventuelt dokumentasjonsbehov i forbindelse med mottakers krav på fornyet vandelskontroll, jf. forslaget § 35-2, men problemstillingen er også aktuell i tilknytning til det som er nevnt ovenfor vedrørende Luftfartstilsynets avslagsvedtak. Dersom det er slik at opplysningene på politiattesten, eventuelt enkelte av disse, ikke kan overføres på et annet dokument, kan dette være i strid med bestemmelsen i forvaltningsloven § 25 om krav til begrunnelsens innhold. Luftfartstilsynet går ikke nærmere inn på dette i denne sammenhengen, men ønsker å reise problemstillingen.

Med vennlig hilsen

Ole Martin Erikstad
avdelingsdirektør
juridisk avdeling

Christin Øines
juridisk seniorrådgiver

Post-og teletilsynet
Norwegian Post and Telecommunications Authority

➔ Samferdselsdepartementet
Postboks 8010 Dep.
0030 OSLO

Att: Karl Halvorsen
Faks: 22 24 56 11

Vår ref.:
1103095-3 - 008

Vår dato:
2.9.2011

Deres ref.:
11/1060-kjn

Deres dato:
16.6.2011

Saksbehandler:
Ingunn Nordlie

MOTTATT
5 SEPT 2011

www.npt.no

Oversendelsesbrev

Post- og teletilsynet (PT) viser til Samferdselsdepartementets brev av 16. juni 2011 hvor PT blir bedt om å sende høringsnotat vedrørende forslag til politiregisterforskriften via Samferdselsdepartementet.

Vedlagt følger høringsnotat fra Post- og teletilsynet.

Med hilsen

Aslaug Hagestad Nag (e.f.)
avdelingsdirektør

Ingunn Nordlie
rådgiver

Post- og teletilsynet
Norwegian Post and Telecommunications Authority

Samferdselsdepartementet
Postboks 8010 Dep.
0030 OSLO

Att: Karl Halvorsen
Faks: 22 24 56 11

Vår ref.:
1103095-3 - 008

Vår dato:
2.9.2011

Deres ref.:
11/1060-kjn

Deres dato:
16.6.2011

Saksbehandler:
Ingunn Nordlie

www.npt.no

Høringsnotat - forslag til politiregisterforskriften. Uttalelser fra Post- og teletilsynet

1. Innledning

Post- og teletilsynet (PT) viser til høringsbrev av 15.6.2011 fra Justisdepartementet. Departementet ber om høringsinstansenes syn på forslaget til Forskrift til Lov av 28. mai 2010 nr 16 om behandling av opplysninger i politiet og påtalemyndigheten (politiregisterforskriften).

2. Politiregisterforskriften

Forskriften gjelder for politiets og påtalemyndighetens behandling av opplysninger, jf. politiregisterforskriften § 1-3 jf. lov av 28. mai 2010 nr. 16 om behandling av opplysninger i politiet og påtalemyndigheten (politiregisterloven). Forskriftens formål er å bidra til effektiv løsning av politiets og påtalemyndighetens oppgaver, beskyttelse av personvernet og forutberegnelighet for den enkelte ved behandling av opplysninger, jf. politiregisterforskriften § 1-1, første ledd.

I forbindelse med vedtakelsen av endringer i Lov av 4. juli 2003 nr. 83 om elektronisk kommunikasjon (ekomloven) og lov av 22. mai 1981 nr 25 om rettergangsmåten i straffesaker (straffeprosessloven) jf. Prop. 49 L (2010-2011) om gjennomføring av EUs datalagringsdirektiv i norsk rett, ble det forutsatt at disse endringene skal tre i kraft samtidig med politiregisterloven og tilhørende forskrift senest 1. april 2012. Som følge av dette vil det være hensiktsmessig å vurdere politiregisterforskriften opp mot Datalagringsdirektivet (DLD).

3. Politiets og påtalemyndighetens behandling av opplysninger

PT fører tilsyn med ekomloven. Informasjon om brukers innhold og bruk av elektronisk kommunikasjon er underlagt lovbestemt taushetsplikt jf. ekomloven § 2-9, første ledd. Eksempler på slik bruk og innhold er opplysninger om disponenters trafikkdata, PUK-koder, opplysninger fra basestasjonssøk samt opplysninger om IP-adresser ved internettnettbruk. Opplysninger av denne typen kan være nødvendig i politiets etterforskningsarbeid. Dersom politiet har behov for slike taushetsbelagte opplysninger må politiet hevende seg til PT med anmodning om fritak fra taushetsplikten. Det følger av straffeprosessloven § 118 første ledd siste punktum og § 230 første ledd, jf. §§ 203 flg, at PT skal realitetsbehandle anmodninger fra politiet om fritak fra taushetsplikten. Det følger av politiregisterforskriften § 1-3 jf. politiregisterloven § 3 at loven og forskriften gjelder for politiets og påtalemyndighetens behandling av opplysninger.

Trafikkdata politiet har fått utlevert etter fritak fra PT er å anse som opplysninger, og behandlingen av slike opplysninger omfattes således av politiregisterloven, og lovens forskrift.

Politiregisterforskriften gjelder *behandling og lagring* av opplysninger som politi og eller påtalemyndigheten har fått i forbindelse med etterforskning. Forskriften gjelder således for behandlingen og lagringen av de opplysninger politiet og påtalemyndigheten har mottatt ved fritak fra taushetsplikten gitt av PT. Forskriftens virkeområde er således prosessen som inntreffer etter politiet/påtalemyndigheten har mottatt opplysninger som er taushetsbelagt i henhold til ekomloven § 2-9, første ledd. Slik PT vurderer det, er *behandlingen og lagringen* av opplysningen derfor ikke direkte underlaget PTs tilsynsoppgaver. På bakgrunn av dette har PT, etter en gjennomgang av forslaget til politiregisterforskriften, konkludert med at tilsynet ikke har konkrete forslag til forskriften. PT finner det likevel hensiktsmessig å kommentere politiregisterforskriften § 3-1, og reglene om behandling av opplysninger til politimessige formål.

4. Politiregisterforskriften § 3-1

Det følger av politiregisterforskriftens § 3-1, første ledd at opplysninger innhentet til ett politimessig formål som hovedregel også kan behandles til et annet politimessig formål. Forutsetningen er at det foreligger et tjenestemessig behov. Bestemmelsens annet ledd representerer ett unntak fra hovedregelen i første ledd, som også er nedfelt i politiregisterloven § 4. Unntak fra hovedregelen om "fri flyt" av opplysninger mellom de ulike politimessige formål gjelder bare dersom det i lov eller forskrift gitt i medhold av lov er gitt begrensninger med henblikk på videre bruk av opplysninger. Eksempel på slike begrensninger finner man for eksempel i straffeprosesslovens regler om tvangsinngrep, se straffeprosessloven §§ 216 littera i og 216 littera m om kommunikasjonskontroll og annen avlytting av samtaler. Selv om bestemmelsen i § 216 littera i er utformet som en regel om taushetsplikt, innebærer den i realiteten også begrensninger med hensyn til hvilke politimessige formål opplysningene kan brukes til. Videre vil bruk av opplysninger til andre politimessige formål kunne være begrenset i forskriften til politiets ulike registre, som for eksempel DNA-registeret.

Det følger av straffeprosessloven § 118 første ledd, siste punktum at samtykke til fritak fra tilbyders taushetsplikt bare kan nektes dersom åpenbaringen vil kunne utsette staten eller allmenne interesser for skade eller virke urimelig overfor den som har krav på hemmelighold. I henhold til denne bestemmelsen plikter PT å foreta en konkret realitetsbehandling av hver enkelt anmodning som mottas fra politiet/påtalemyndigheten. De anmodninger PT mottar fra politiet omhandler konkrete straffbare forhold, en angitt tidsperiode, og er knyttet opp mot bestemte personer. På bakgrunn av disse konkrete opplysninger foretar PT sin realitetsbehandling, og vurderer hvorvidt fritak skal gis.

PT påpeker at reglene om "fri flyt" kan medføre at taushetsbelagte opplysninger som politiet/påtalemyndigheten har mottatt etter fritak gitt av PT, nå vil kunne benyttes også for politimessige formål som ikke ble vurdert da PT realitetsbehandlet anmodning. I henhold til PTs prosedyrer kreves det i dag en personen har en straffeprosessuell status i saken for utlevering av trafikkdata. Ved innføring av Datalagringsdirektivet åpnes det også for å utlevere trafikkdata på personer som ikke har en straffeprosessuell status i saken, for eksempel på vitner. Dette medfører at en større persongruppe vil kunne bli rammet, og at politiet har tilgang til taushetsbelagt informasjon også fra personer som ikke er mistenkt eller siktet i en straffesak. Dersom politiet fritt kan benytte seg av de innhentede opplysningene også i etterforskning av andre straffesaker enn hva anmodningen gjaldt, kan det hevdes at de vilkår og hensyn PT legger til grunn i sin forholdsmessighetsvurdering, blir uthulet og i realiteten tilsidesatt.

Det presiseres i denne sammenheng at behandlingen av anmodninger om fritak fra taushetsplikten i henhold til ekomloven § 2-9 jfr. straffeprosessloven § 118, første ledd, siste punktum og §§ 230, første ledd, jf. § 203 flg, ved innføringen av DLD, skal legges til domstolene. Når politiregisterforskriften trer i kraft vil følgelig behandlingen av anmodninger om fritak fra taushetsplikten bli videreført til domstolene. Det er ikke kjent hvilken praksis domstolene vil legge til grunn for sin realitetsbehandling. Straffeprosessloven § 118 første ledd, siste punktum endres

dog ikke og kravet til en konkret realitetsbehandling av hver enkelt anmodning vil således gjelde likt for domstolene.

Med hilsen

Aslaug Hagestad Nag (e.f)
avdelingsdirektør

Ingunn Nordlie
rådgiver

26 AUG 2011

Statens vegvesen

Samferdselsdepartementet
Postboks 8010 Dep
0030 OSLO

Behandlende enhet:
Vegdirektoratet

Saksbehandler/innvalgsnr:
Haaken Gran - 22073617

Vår referanse:
2011/096840-003

Deres referanse:
11/1060-KJN

Vår dato:
17.08.2011

Forslag til politiregisterforskriften - Høring

Vi viser til brev fra Samferdselsdepartementet av 16. juni 2011 med referanse 11/1060-KJN hvor Vegdirektoratet anmodes om å komme med eventuelle merknader til høring fra Justisdepartementet i brev av 15. juni 2011. Høringen gjelder forslag til ny politiregisterforskrift til politiregisterloven som enda ikke er trådt i kraft. Høringen omfatter i denne omgang syv av totalt tolv deler i forskriften.

Vår kommentar knytter seg til merknaden til forskriftens del 12, nærmere bestemt punkt 6.7.2.3. som omhandler Prüm avtalen.

Justisdepartementet gjør her særskilt oppmerksom på at adgangen til å søke i motorvognregistre, jf. section 3, Art. 12 i rådsbeslutningen, ikke er tatt inn i forskriften § 66-3, idet gjennomføring av denne bestemmelsen sorterer under Samferdselsdepartementet.

Vegdirektoratet bemerker at rådsbeslutning 2008/616/JIS inneholder bestemmelser om gjennomføring av beslutning 2008/615/JIS. Det fremgår av rådsbestemmelsen kapittel 5, artikkel 15 pkt. 3 at kjøretøy opplysningene skal utveksles med Eucaris¹ teknologi som meldingsbærer. Dette betyr at samtlige 27 EU land vil benytte Eucaris teknologi for utveksling av kjøretøy opplysninger og eier informasjon fra september 2011. Siden Norge er tilsluttet Prüm samarbeidet vil Norge også benytte seg av Eucaris teknologien når Prüm avtalen trer i kraft.

Vegdirektoratet er ansvarlig for forvaltningen av Autosys som inneholder kjøretøy- og eierinformasjon. Vegdirektoratet vurderer å installere Eucaris og det vil være naturlig at Politiet benytter samme Eucaris installasjon for utveksling av disse opplysningene. Vegdirektoratet leser høringen slik at politiregisterforskriften ikke vil inneholde hjemmelsgrunnlag for utveksling av, og bruk av Eucaris som meldingsbærer for kjøretøy- og eierinformasjon i Norge. Vi tolker dette dithen at politiet også anser det som mest hensiktsmessig å koble seg til Eucaris installasjonen via Vegdirektoratet. Vegdirektoratet er på bakgrunn av dette enig i at hjemmelsgrunnlag for bruk av Eucaris i Norge og adgangen til å søke i andre EU lands kjøretøyregistre sorterer under Samferdselsdepartementet.

¹ European Vehicle and Driving Licence Information System

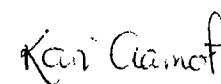
I skrivende stund holder Vegdirektoratet på med en utredning som omhandler økonomiske, juridiske, tekniske og faktiske forhold ved å tilknytte seg til Eucaris. Vegdirektoratet tar sikte på å sende utredningen til Samferdselsdepartementet ila. September 2011.

Vegdirektoratet har ingen ytterligere bemerkninger til høringen.

Trafikant - og kjøretøyavdelingen
Med hilsen

Kjell Bjørvig
Trafikant- og kjøretøydirektør

Kari Aamot

**DET KONGELIGE
SAMFERDSSELSDEPARTEMENT**

Likelydende brev til:
Justis- og politidepartementet
Datatilsynet

Unntatt offentlighet
§ 15 første ledd

Deres ref

Vår ref
09/2183- ALJ

Dato
15.04.2010

Krav om opprettelse av elektronisk register over vegtransportoperatører ved gjennomføring av forordning 1071/2009 om yrkesadgang innen vegtransport

Det vises til tidligere korrespondanse i saken ved brev fra Samferdsdeparterementet (SD) til Justis- og politidepartementet (JD) og Datatilsynet (samt Vegdirektoratet) av 04.08.2009, samt JDs svar av 21.08.2009 og Datatilsynets svar av 10.08.2009 (svarbrevene følger vedlagt). I denne korrespondansen ble det forutsatt fra begge sider at SD ville forelegge saken for både JD og Datatilsynet på nytt.

Europaparlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1071/2009 om vilkår for adgang til yrket som vegtransportør er en del av den såkalte "Vegpakken" som trer i kraft 4. desember 2011. De to øvrige forordningene i pakken gjelder markedsadgang for gods- og persontransport på veg - henholdsvis forordning nr. 1072/2009 og forordning nr. 1073/2009. Forordningen er EØS-relevante, og følger vedlagt.

Forordningene er langt på vei en videreføring av gjeldende rett på området. Nytt med forordningen om yrkesadgang (1071/2009) er imidlertid kravet om opprettelse av nasjonale elektroniske registre over vegtransportører (ERRU), som igjen skal kobles opp mot samtlige nasjonale register innen EØS. Reglene om elektroniske registre følger av kapittel IV i forordningen (artikkel 16 – 18). Kapittel IV i forordningen om markedsadgang innen godstransport (1072/2009) og artikkel 20 – 24 i forordningen om markedsadgang innen persontransport (1073/2009) inneholder også regler som får betydning for opprettelsen og driften av de elektroniske registrene.

SD ønsker med dette brevet å få i gang en dialog med JD og Datatilsynet om problemstillinger knyttet til opplysningene i registeret og innhenting og formidling av disse. Flere av disse problemstillingene berører regelverk som ligger under JDs og Datatilsynets ansvarsområde.

Bakgrunn:

Postadresse:
Postboks 8010 Dep
0030 OSLO

Kontoradresse:
Akersg. 59
www.regjeringen.no/sd

Telefon
22 24 90 90 / 22248241
Org. nr.:
972 417 904

Transportavdelingen
Telefaks:
22 24 95 73

Saksbehandler:
Anne-Lise Junge-
Jensen
22 24 81 29

Et av formålene med forordningene er å legge til rette for en mer lik praktisering av reglene for yrkes- og markedsadgang, slik at det ikke er ulik praksis innen EØS.

Registeret skal særlig lette arbeidet med gjennomføringen av:

- behandling og registrering av søknader om tillatelser til vegtransport,
- kontroll med at transportørene oppfyller kravene om yrkesadgang,
- suspensjon og tilbakekall av tillatelser, og
- å erklære personer uegnet som transportledere

Status i Norge per i dag:

I Norge er Vegdirektoratet ansvarlig for utstedelse av fellesskapstillatelser/lisenser som gjelder for transport innen hele EØS, mens fylkeskommunene er ansvarlig for utstedelse av nasjonale transportløyver. Villkårene for yrkesadgang (som også i dag følger av EØS-lovgivning) er like for internasjonale transporttillatelser og nasjonale transportløyver.

Vi har i dag to ulike elektroniske registre over vegtransportører.

Det finnes et register i regi av Vegdirektoratet med oversikt over alle transportører som har tillatelser til å utføre transport i hele EØS i henhold til EØS-reglene på området (dette dekker både person- og godstransport).

I tillegg finnes det et register over nasjonale løyvehavere i regi av fylkeskommunene (Hordaland fylkeskommune har det tekniske ansvaret for dette registeret). Dette registeret er offentlig tilgjengelig på www.transportloyve.no.

Registeret som skal opprettes i henhold til den nye forordningen skal omfatte alle vegtransportører (både de med nasjonale løyver og de med fellesskapstillatelser), og kan baseres på de allerede eksisterende registrene. Det vil imidlertid kreves noe utbygging av disse.

Krav til innhold i registeret:

Artikkel 16 nr. 2 i forordning 1071/2009 setter opp minstekrav for hva registeret skal inneholde.

I artikkel 16 nr. 2 bokstav a) til d) stilles det krav om at registeret skal inneholde opplysninger om virksomhetens navn og rettslige form, adressen på forretningssted, navn på transportledere, type tillatelse, antall kjøretøy som omfattes av den mv. Dette anses å være relativt nøytrale opplysninger knyttet til virksomheten. Forordningen krever at disse opplysningene skal være offentlig tilgjengelige i henhold til relevante bestemmelser om beskyttelse av personsensitive opplysninger. Mange av disse opplysningene om nasjonale løyvehavere er allerede i dag offentlig tilgjengelige via www.transportloyve.no.

Kravene til opplysninger som stilles i artikkel 16 bokstav e) og f) anses å være mer sensitive, og vil etter SDs vurdering kreve større tilpassninger og vurderinger.

Etter bokstav e) skal registeret inneholde opplysninger om antall, kategori og type av alvorlige overtredelser som har medført straffedom eller sanksjon innenfor de siste to årene. Forordningen artikkel 6 nr. 1 tredje ledd inneholder en liste over hvilke områder innen nasjonal

rett og EØS-rett overtredelsene skal vurderes ut fra. Hva som anses å være de alvorligste overtredelser følger av vedlegg IV til forordningen. I tillegg har Kommisjonen laget en liste over hvilke kategorier, hvilke typer og hvilken grovhet av alvorlige overtredelser av fellesskapsretten som kan føre til at vandelskravet ikke lenger er oppfylt (foreløpig samsvarer denne listen med vedlegget).

Etter bokstav f) skal registeret inneholde opplysninger om navn på enhver person som er erklært uegnet til å lede en virksomhets transportarbeid. Det vil si en person som ikke oppfyller vandelskravet for adgang til yrket etter forordningen.

Som redegjort for i nevnte brev av 04.08.2009 kan nasjonale myndigheter bestemme at opplysningene som følger av bokstav e) og f) skal oppbevares i separate registre. Det er også opp til nasjonale myndigheter om disse opplysningene skal være direkte tilgjengelig for kompetente myndigheter i andre land, eller om de kun skal gjøres tilgjengelige på forespørsel, jf. artikkel 16 nr. 2 tredje ledd.

Det følger av artikkel 13 nr. 1 i forordning 1072/2009 og artikkel 23 nr. 1 i forordning 1073/2009 at kompetente myndigheter i vertsstaten skal varsle etableringsstaten om alvorlige overtredelser av disse forordningene eller annen fellesskapslovgivning om veitransport om alvorlige overtredelser foretatt av virksomheter i etableringslandet. Videre følger det av artikkel 12 nr. 3 i forordning 1072/2009 og artikkel 22 nr. 2 i forordning 1073/2009 at kompetente myndigheter i etableringsstaten skal varsle vertsstaten hvor rapportert overtredelse har funnet sted om sanksjoner mot virksomheten i form av suspensjon/tilbakekall av transporttillatelse (evt. førerattest for sjåfører fra tredjeland).

Artikkel 14 i forordning 1072/2009 og artikkel 24 i forordning 1073/2009 stiller krav om at etableringsstaten skal registrere alvorlige overtredelser av fellesskapslovgivningen om veitransport som er begått av transportvirksomheter etablert på deres område, og som har ført til sanksjoner i en annen stat, sammen med evt. tilbakekall av tillatelse, i det elektroniske registeret.

Problemstillinger knyttet til opplysninger om overtredelser og vandel (personer som er erklært uegnet til å lede transportvirksomhet):

Hvor registreres opplysningene i dag:

Det må avklares hvor man i dag finner de relevante opplysningene om overtredelser som skal registreres i registeret (alvorlige overtredelser). Ut fra de overtredelsene som er listet opp i vedlegg IV kan det se ut som de fleste av disse opplysningene vil være inntatt i strafferegisteret, jf. § 1 i lov om strafferegistrering av 11. juni 1971 (strafferegistreringsloven). Så vidt SD kan se er det kun overtredelse som nevnt i vedlegg IV pkt. 5 som ikke vil bli registrert i strafferegisteret. Dette gjelder virksomheter som ikke innehar nødvendig tillatelse for å utføre den aktuelle transporten. Det må vurderes om slike overtredelser evt. kan komme inn i strafferegisteret hvis kontrollørene anmelder slike forhold.

Det kan tenkes at Kommisjonens liste over alvorlige overtredelser i fremtiden vil inneholde alvorlige overtredelser som medfører administrative sanksjoner som ikke registreres i strafferegisteret. Dette kan være administrative sanksjoner ilagt av vegmyndighetene i

egenskap av kontrollør. I tillegg benytter politiet sanksjoner som ikke legges inn i strafferegisteret. Sistnevnte sanksjoner kan registreres i prikkregisteret, jf. § 3 i forskrift om prikkbelastning av 19. september 2003, eller i bøteregisteret, jf. § 3 strafferegriseringsloven.

Frem til utgangen av 2015 kan statene uansett velge kun å ta inn de *alvorligste* overtredelsene som nevnt i vedlegg IV til forordningen i registeret. Dette vil antakelig være en fornuftig løsning for Norges del inntil man ser hvordan systemet virker.

Hvordan får kompetente myndigheter oversikt over opplysningene:

Som nevnt kan statene velge å oppbevare opplysninger omandel og overtredelser (art. 16 nr. 2 første ledd bokstav e) og f)) i et separat register (adskilt fra opplysningene som følger av bokstav a) til d)). Datatilsynet uttalte i sitt brev i saken at sterke personvern hensyn tilsier at Norge benytter seg av denne adgangen.

SD vil bemerke at det vil by på større utfordringer å operere med adskilte registre. Et moment i saken er at det antakelig vil medføre store krav til ressurser hvis disse opplysningene holdes i et separat register. Dette vil, så vidt SD kan se, forutsette manuell saksbehandling ved at en saksbehandler faktisk må gå inn i et annet register og hente inn opplysninger som de kan videreformidle til myndighetene i en annen EØS-stat.

Et annet spørsmål er om det må opprettes et nytt register for opplysninger omandel og overtredelser, eller om det er et alternativ å hente disse ut fra strafferegisteret når det kreves. Kravet om at opplysninger om overtredelser norske virksomheter har gjort i andre EØS-land skal registreres gjør imidlertid at strafferegisteret formentlig i seg selv ikke vil være et uttømmende register for opplysninger omandel og overtredelser i denne sammenheng.

I forhold til kravene i forordningen vil det administrativt sett antakelig være enklest å opprette et nytt felles register hvor disse opplysningene registreres. Spørsmålet er om, og evt. hvordan, dette kan gjøres i praksis. Spørsmålet er om politiet kan overføre relevante opplysninger fra strafferegisteret og evt. andre relevante registre til et register hvor også vegmyndighetene som kontrollør legger inn relevante opplysninger direkte – og som kompetente myndigheter for utstedelse av tillatelser har adgang til.

Alternativt kan man operere med flere registre. Så vidt SD kan se vil dette ikke være i strid med ordlyden i forordningen. Da kan evt. vegmyndighetene opprette et eget register med relevante opplysninger, og i tillegg hente inn relevante opplysninger fra strafferegisteret, evt. andre relevante registre, i hver enkelt sak. Spørsmålet er om dette kan gjøres på en smidig måte, bl.a. for å unngå at saksbehandlingstiden blir for lang eller saksmengden for stor. Det vises i denne sammenheng til at artikkel 16 nr. 2 tredje ledd stiller krav om at opplysningene etter anmodning skal oversendes innen 30 dager.

Andre problemstillinger:

Kompetente myndigheter:

I utgangspunktet vurderer SD det som naturlig at Vegdirektoratet er ansvarlig for opprettelse av registre i henhold til forordningene. Imidlertid skal også opplysninger om transportører som har nasjonale løyver og som administreres av fylkeskommunene inn i registeret. Dette byr på særlige utfordringer.

Spørsmålet er om det er problemer knyttet til å gi fylkeskommunene adgang til registeret/registrene. Et moment i vurderingen vil være at flere instanser da får tilgang til sensitive opplysninger. Fylkeskommunene vil imidlertid være avhengig av disse opplysningene for å vurdere om vilkårene for utstedelse av løyver er oppfylt.

Forholdet til personvernloven:

Forordningen artikkel 17 har regler som skal sikre beskyttelse av personopplysninger med henvisning til direktiv 95/46/EF om beskyttelse av fysiske personer i forbindelse med behandling av personopplysninger og om fri utveksling av slike opplysninger. På møter i en arbeidsgruppe under EU-Kommisjonen er det understreket at man ved denne henvisningen i forordningen har tatt høyde for at opprettelsen av registeret ikke skal være i strid med EUs personvernlovgivning.

SD har foretatt en foreløpig gjennomgang av bestemmelsene i personopplysningsloven av 14.04.2000 for å identifisere hvilke utfordringer som kan ligge i denne.

Så vidt SD kan se vil registeret over vegtransportører falle inn under definisjonen av personregister i personopplysningsloven § 2 nr. 3. Opplysningene om overtredelser vil etter SDs vurdering falle inn under definisjonen av sensitive personopplysninger i personopplysningsloven § 2 nr. 8.

For å få adgang til å behandle sensitive personopplysninger forutsetter departementet at det kreves hjemmel i lov i tråd med § 9 bokstav b) i personopplysningsloven. Slik lovhjemmel må antakelig tas inn i yrkestransportlova, jf. lov av 21. juni 2002 nr. 45.

SD har merket seg at Datatilsynet skal ha melding før behandling av personopplysninger med elektroniske hjelpemidler etter personopplysningsloven § 31 første ledd bokstav a), og at konsesjonsplikten ikke gjelder for behandling av personopplysninger i organ for stat eller kommune når behandlingen har hjemmel i egen lov, jf. personopplysningsloven § 33 fjerde ledd.

Når det gjelder overføring av personopplysninger til utlandet har SD merket seg § 29 i personopplysningsloven hvor det forutsettes at stater som har gjennomført direktiv 95/46/EF oppfyller kravet til forsvarlig behandling av opplysningene. Dette kravet vil være oppfylt ettersom registeret kun dekker EØS.

Artikkel 16 nr. 3 har regler om hvor lenge opplysningene skal oppbevares i registeret, jf. § 26 i lov om personvernopplysninger.

Tidsramme:

Forordningen trer i kraft 3. desember 2011.

De nasjonale registrene skal kobles sammen senest 31. desember 2012.

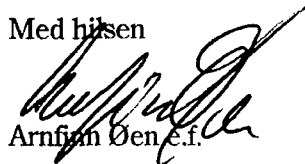
Videre arbeid i saken:

SD har ovenfor forsøkt å gi en foreløpig oversikt over de områdene hvor vi ønsker en vurdering fra JD og Datatilsynet. SD ber JD og Datatilsynet vurdere om de ønsker å komme med en

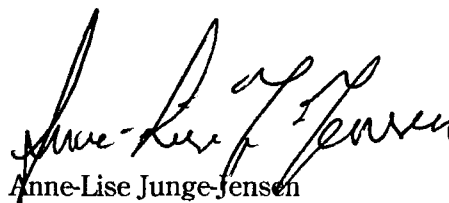
skriftlig tilbakemelding, eller om det vil være mer hensiktsmessig å avtale et møte for å få i gang en dialog i saken.

Vedlagt følger til informasjon kopi av brev fra Vegdirektoratet til Samferdselsdepartementet i saken av 10.11.2009, hvor det også blir gitt en vurdering av problemstillinger i regelverket knyttet til personvern.

Med hilsen

Arnfinn Øien e.f.

Anne-Lise Junge-Jensen

Kopi til:

Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet
Vegdirektoratet